

= Yasama Organı =

11. Hafta

Yapısı → Tek meclisli

Gift meclisli → 1. Millet meclisi
2. Senato

TEK & Gift meclisliliği Etkileyen Faktörler

* 79 Gift meclis → 27 federal
→ 52 üniter

* Türkiye : 1876 → Gift 1921-1960 → Tek 1960-1980 → Gift

Gift meclis avantajları

1. Kanunların niteliği

2. Geniş temsil

3. Yasamanın istikrarına katkı
(2. meclis yol.)

4. Eyalet & bölgelerin yasamaya katılımı

dezavantajları

1. Sürecin yavaşlaması

2. Sistemde tıkanma

3. 2. meclis demokratik oluşmaz.

(1. meclis)

(2. meclis)

Millet meclisi & Senato farkları

1. Senatolann üye sayısı daha azdır.

2. Senatonun yasama dönemleri genellikle daha uzundur.

3. Senato üyeleri "kısmi yenilemeye" tabidir.

4. Seçilme yöntemleri farklıdır.

Yasama Organının İşlevleri

1. Temsil

2. Müzakere

3. Denetim

4. Yasama

→ Temsil İşlevi

* monarşi : hükümdar $\xleftrightarrow{\text{velayet}}$ halk → ehliyetsiz.
(veli)

* diktatörlük : önder $\xleftrightarrow{\text{vesayet}}$ halk
↓
Parti veya kişi
↳ suursuz.
baskı + vesayet gerek.

* sosyalist & liberal : yönetici $\xleftrightarrow{\text{vekalet}}$ halk

→ halk egemenliği → emredici vekalet

millet egemenliği → temsili vekalet

→ Müzakere İşlevi

• Parlamentolarda müzakere araçları:

• komisyonlar, grup toplantıları, danışma kurulları, genel görüşme, meclis araştırması, önerge yöntemi, genel kurul çalışmalarları

* sosyalist : tek parti + yılda 2 toplanma = serbest müzakere zayıf.

* islami : parlamento = şûra (danışma) meclisi

! Serbest müzakere için mv'lerin YASAMA SORUMSUZLUĞU hakkı.

Yargı
→ yasama bağlamında kullanılamaz. yürütmenin denetimi

→ Denetim İşlevi

sivasi: soru, gensoru, meclis araştırması, genel görüşme → bilgi edinme

cezai: meclis soruşturması

mali: sayıştay

idari: ombudsman (kanun denetçisi)

→ Yasama Yetkisi

Any m.7 : " Yasama yetkisi TBMM'ye aittir & bu yetki devredilemez."
→ karar almak.

Yasama işlemleri kanun & kararlardır. → kanun koymak /değiştirmek /kaldırmak

TBMM tüzel kişiliğini temsil eden Meclis Başkanlığı işlemleri idari

işlem olup yasama işlemi kabul edilmez.

Kanun

→ TBMM'nin "Kabul iradesi" işlemin varlığını sağlar. Yasama iradesinin olmaması "yokluk" sebebidir.

→ CB'nin kanunu yayımlaması & Kanunun RG'de yayımlanması ⇒ aleniyet kazanması & yürürlüğe girmesi bak. önemli.

KURAL İŞLEM OLARAK KANUNUN MADDİ ÖZELLİKLERİ :

1. Genellik

2. Soyutluk

3. Süreklilik

4. Ağıklık

Medis Kararları

- Yasama organının "işlevsel bağımsızlık" kapsamında aldığı kararlar.

- CB onayına sunulmaz.

- Kabul → RG'de yayım → yürürlük

⊙ Kanunla düzenlenmesi gereken konu kararla düzenlenemez. (aksi mümkün)

★ Kanunlar AYM denetimine tabiyken kararlar denetlenemez.

İSTİSNALAR : TBMM iktüzüğü

Dokunulmazlığın kaldırılması kararı

MV düşme kararı

Yasama Yetkisinin Özellikleri :

1. Genellik : Any. aykırı olmadukaa her konu ^{kanunla} düzenlenebilir; dilediği ölçüde ayrıntıyla düzenleyebilir; Any belirtmedikçe yürütmeye bırakılmış mahfuz düzenleme alanı yok.

2. Asillik : Any. yer almayan konuyu düzenleyebilir; Any. dayanmak yani ondan kaynaklanmak zorunda değil.

3. Değerlendirilmezlik: Any m.7 ; kanunla düzenlenmesi gereken konu yürütmeye bırakılamaz; "düzenleme başlangıcı" yapılmadan idareye bırakılmaz; CBK'ya asli düzenleme yetkisi verilemez. → Yasamanın devri!

TBMM'nin Kuruluşu

1. MV Sayısı

2 yöntem → nüfusa göre değişen sayı
→ sabit sayı: 2017 → 600 mv

2. Seçilme Yeterliliği

Any m.76 → Türk vatandaşı olmak → Kısıtlı olmamak
→ 18 yaşını doldurmak → Askere ilişiği olmamak
→ En az ilkokul mezunu olmak → Belli suçlardan hüküm giymemiş olmak
→ Belli meslektekilerin görevden çekilmesi.

2.1. Vatandaşlık ★ m.76 "18 yaşını dolduran her Türk mv olabilir."

m.66 → "Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı herkes Türk'tür."

m.67 → "18 mv seçim kanunu m.10'a göre Türk = vatandaş."

★ Yerel seçimlerde, ikamet şartıyla, yabancıların seçilme hakkı var.

★ Bazı ülkelerde 'çifte vatandaşlık' seçilme hakkını sınırlar. Türkiye'de çok vatandaşlığa izin verilir, seçilme engeli oluşturmaz.

★ Türk vatandaşlığını kaybedenlerin seçme - seçilme hakkı yoktur.

2.2. Seçilme Yaşı

2017 : 25 → 18 ki 18 yaşın içinde olmak değil doldurmak gerekir.

Parlamento tarihine bkz. sürekli aşağı çekilmiş.

2.3 Eğitim

Senatoya seçilmek için daha yüksek eğitim aranır.

1876 → Türkçe bilmek, 21 & 24 → okuma yazma, 82 → ilkokul mezunu

2.4 Askerlik

ilk kez 1961 AnY.

seçilme yaşı 18'e indirildiğinden "ilişigi olanlar" denilmiş.

2.5 Kısıtlılık

AnY m.76 "Kısıtlılar MV seçilemez."

1 yıldan fazla hapis cezası alan doğrudan kısıtlandığından taksirli suç da olsa infaz süresince MV olamaz. → infazdan sonra

- taksirli → MV olabilir.
- kasten → MV olamaz.

2.6 Hükümlülük

• sürekli ağırıcasmış.

• Taksirli suçtan hüküm giyenler ile tutuklular MV seçilebilir.

• "Memnu hakların iadesi" kurumu.

• mahkumiyete neden olan suçun, suç olmaktan çıkartılması seçilme engelini kaldırır.

• kamu hizm. yasaklılık kasten suç işleyenlere ceza mahk. verilir.

• seçilme hakkından yoksunluk, seçilmeye engel suç & cezaya ilişkin kararın "KESİNLEŞME TARİHİNDE" baskar.

2.7 Kamu Görevinden Çekilme

• En yakın amire verilen dilekçeyle.

• 10 gün içinde ayrılma ist. kabul edildiği tebliğ olunur.

(= İSTİSNA =)
savaş & seferberlik

• ayrılma hakkını kazanmış olanların isteği reddedilemez. (subay & astsubay)

• seçilemeyenler 1 ay içinde eski görevine dönebilir. (yüksek mahk. üyeleri, hakim, savcı, subay, astsubay hariç)

• TAM KANUNSUZLUK HALİ : görevden çekilme şartının yerine getirilmemesi halinde.

3. Seçim Dönemi

• 4-5 yıl.

• kendi iradeleriyle "erken seçim" kararı alabilir.

• liberal sist. d.b, seçim dönemi dolmadan belli şartlarda parlamento'yu feshedebilir.

• yeni meclis başlayıncaya dek eski meclis göreve devam eder.

4. Seçimlerin Yenilenmesi

• seçim dön. tamamlanmadan => Erken seçim

• Any m. 1611 : TBMM, üye tam sayısının $\frac{3}{5}$ çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. (360)

• Bu halde TBMM genel seçimi ile CB seçimi birlikte yapılır.

• Any m. 1613 : CB'nin 2. döneminde TBMM yenilemeye karar verirse CB bir kere daha aday olabilir.

5. Seçimlerin Geriye Bırakılması

• Seçimlerin olağan yasama süresi içinde yapılmayarak ertelenmesi.

• Savaş veya olağanüstü hallerde

• ↓ karar basit çoğunlukla alınır. (112+1)

6. Ara Seçimler

• Basılan üyeliklerin doldurulması

1. Ara seçim

2. Liste sırası

3. Yedek MV

TBMM'de ara seçime gidilir. → Her dönemde 1 kere, genel seçimden 30 ay geçmedikçe gidilemez, basılan üyelikler üts %5'i ise 3 ay içinde yapılır; genel seçime 1 yıl kalla yapılamaz, 1 ilin mv'si kalmaması halinde 90 gündeki sonraki ilk pazar seçim yapılır.

"Ara seçime gidilir" ama gidilmezse yaptırım öngörülmemiş.

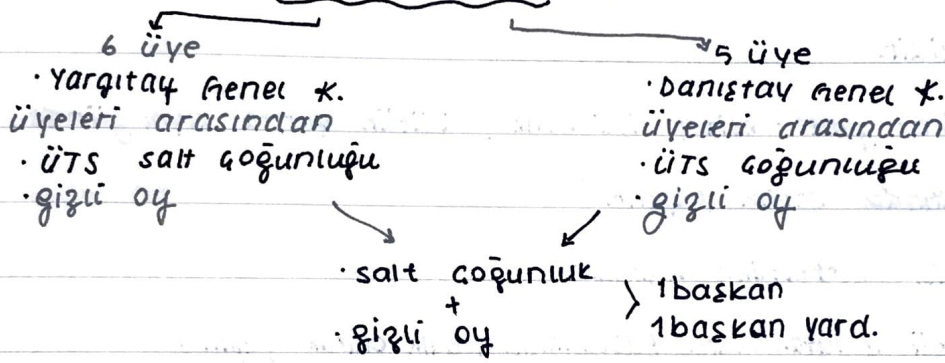
SEÇİMLERİN GENEL YÖNETİM & DENETİMİ

(2. Hafta)

- 1876 Kanun-ı Muvakkat (Mülki idare)
- 1920 TBMM seçimlerinin yönetim & denetimi
- 1942, 4320 s. Mebus Seçimi Kanunu : seçim kurulları → yönetim
hukuk mahkemeleri → denetim
- 1950, 5545 s. MY Seçim Kanunu : bugünkü seçim kurulları + YSK kurulması
Kabulü
- 1960 Anı. YSK → Anayasal Kuruluş. 1982 Anı. → statüsü korunmuş
- 2017, 7082 s. Kanun : YSK Teşkilat Kanunu (ilk kez)

YSK'nin Yapısı

1982 Anı. m. 79 : YSK 7 asıl 4 yedek üyeden oluşur.

- üye görev süresi 6 yıl. Yeniden seçilebilir.
- Ankara'da → 1 YSK; her seçim çevresinde → 1 il seçim k.; her ilgede → 1 ilçe seçim k.; seçim bölg. konulacak her sandık → 1 sandık kurulu.
- Yurtdışındaki vatandaşların oy kullanması için → Ank. il. s. k. bağılı Yurt Dışı ilçe

YSK'nin Görev & Yetkileri

- Yönetim + Denetim
- 2007 → CB seçimleri dahil edildi.
- * seçimin başından sonuna kadar, düzen içinde yönetimi & dürüstlüğüyle ilg. bütün işlemleri yapmak / yaptırmak, tüm itirazları karara bağlamak.
- * TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etmek
- * CB seçimi tutanaklarını kabul etmek & seçilen CB adına tutanak düzenlemek
- * Seçmen kütüğünün oluşturulması, güncellenmesi, yönetilmesi & denetimine ilişkin usul & esasları düzenleyen belirlemek

YSK Kararlarının Hukuki Niteliği

Anv. m. 79/11 : "Seçimler, yargı organlarının genel yönetim & denetimi altında yapılır."

Anv. m. 79/12/son cümle : "YSK kararları aleyhinde başka mercie başvurulamaz."

YSK'nin yargısal nit. old. anlaşılan seçimlerin denetimine ilq. görevleri kapsamında verdiği kararlara karşı BİREYSEL BASVURU mümkündür.

MV Seçim Sistemi

1983, 2839 s. mv seçim kanunu, Türkiye'de geniş anlamda seçim sist. düzenler.

Dar Anlamda Seçim Sistemi :

1. mv seçimi tek derecelidir.
 2. nisbi temsil sist. göre; genel; eşit; gizli oyla, bütün yurttaki, aynı günde, yargı yönetim & denetimi altında seçim yapılır.
 3. seçmen, oyunu kendisi serbestlikle kullanır.
 4. oyların sayımı, dökümü & tutanaklara bağlanması, açık olarak yapılır.
- Tek dereceli nisbi temsil sistemi kabul edilir.

• Seçim k. yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde uygulanmaz.

Seçim Esasları

Anv. m. 67 : seçimler & halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım & döküm esaslarına göre, yargı yönetim & denetimi altında yapılır.

- genel oy: seçmen olabilme hakkı
- eşit oy: her seçmenin eşit & tek oy hakkı
- seçimin gizliliği: oy kullanırken gizliliğin sağlanması
- tek dereceli / doğrudan: doğrudan doğruya temsilciyi seçmesi
- açık sayım & döküm: oy sayımının ahenliliği

@journalwithpiraye

Seçme Hakkı & Seçmen Olamayacaklar

Any m. 6713 : 18 yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme & seçilmesine katılma hakkına sahiptir.

Seçme hakkının kullanılmasının yasal sınırı : seçmen kütüğüne kayıtlı olmak

Oy kullanmayacak olanlar :

→ silah altında bulunan erler, onbasılar

& kışa davuşları (izinli olsalar da.)

→ Askeri öğrenciler

→ ceza infaz kur. hükümlü olanlar → "infaz süresi"yle sınırlıdır.

Seçmen Olamayacaklar :

→ Kısıtlılar

→ kamu hizm. yasaklılar

Seçim Gevreleri & Çıkaracağı MV Sayısı

Milli Gevre : Ülke, tek bir gevredir.

- seçim gev. belirtenmesi → Geniş Gevre : Birden çok mv seçilebilen bölge.

→ Dar Gevre : Yalnız 1 mv çıkarabilen bölge.

- 298 s. Seçim K. : geniş gevre kabul edilmiştir.

↳ seçimlerde : her il seçim gevr. bölgesidir.

↳ Her muntazık , bir seçim bölgesidir.

↳ Her seçim bölg. gerektiği kadar sandık bölgesine ayrılır.

- Bir ilin çıkaracağı mv sayısının belirlenmesi / hesaplanması :

1. Toplam mv → her il 1 mv

2. $\frac{\text{Türkiye Nüfusu} - \text{her il 1 mv}}{\text{Kalam mv}} = \text{sayı}$

3. $\frac{\text{il Nüfusu}}{\text{2. maddede ki sayı}} = \text{Ayrıca mv sayısı}$

4. mv çıkarmaya nüfusu yetmeyen illerin nüfusları & artık nüfus bırakan illerin nüfusları büyüklük sıralamasına konulup kalan mv'ler paylaşılır.

Adayların Belirlenmesi

- MV Adaylığı → Bağımsız
→ Partili
- Herkes bağımsız aday olabilir.
- En yüksek derecedeki devlet memuruna, mali haklar kaps. yapılan ödemelerin 1 aylık brüt tutarı alınır.
- Siyasi parti adaylığı → ön seçim (ilk kez 1965. 648 s. kanunla kabul edilmiş.)
→ parti org. belirlenme
- 1973'ten sonra aday gösterme, partilerin iç işi kabul edilmiş. (1983 2820 s. Siy. Part. Kan.)
- Ön seçim tercih edildiğinde seçimler YSK tarafından yapılmaktadır.

Seçim İttifakı

1. seçim öncesi koalisyon
 2. seçim sonrası hükümet koalisyonu
- 2018'de kabul edilmiştir!

Seçim Sistemleri

1. Göçünlük ⇒ en çok oyu alan aday veya adayların seçimi kazanması
→ Tek isimli tek turlu : DAR BÖLGE SİST.
→ Tek isimli iki turlu : HEL. FRANSIZ SİST.
2. Nisbi Temsil
↓
d'Hondt sistemi
Listeli göçünlük sist.:
En çok oyu alan parti MV tamamını kazanır.
(1946-1960 YIL TR)

d'Hondt Sistemi

1. genel seçimlerde ülke genelinde, } 1.10 barajını geçmeyen partiler
ara seçimlerde seçim bölgelerinde } MV çıkaramazlar.
2. Siy. Part. & bağımsız adayların elde edebilecekleri MV hesabı.
3. S.P Adayı x OY
Bağımsız Aday Y OY
⋮
4. S.P. OY sayısı önce 1'e, sonra 2'ye, 3'e ... çevrenin çıkaracağı MV sayısı kadar bölünür.
5. Pay1 > Pay2 > Pay3 ... MV tahsisi

TBMM Üyelerinin Hukuki Statüsü

MV SIFATININ KAZANILMASI

(3. Hafta)

Any m. 75 : TBMM genel oyla seçilen 600 MV'den oluşur.

Seçimin tamamlanması ile sıfat kazanılır.

Kazanma anı : Seçim günü oylamanın bittiği an.

MV ANDI

Liberal & İslami anayasalar : genellikle devlet başk. yemini dini içeriklidir.

Liberal :
Tanrı yardımcam
olsun.

İslam ük :
Yüce Allah'a
yemin ederim.

Sosyalist ülke anayasaları : genellikle yemin yok.

1876 Kanuni Esasiden itibaren MV andı düzenlenmiş.

vallahi x

1924 : vallahi → 1928 : namusum üzerine söz veririm → 1961 : "laiklik" → 1982 : "Atatürk

üke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma"

And içmek göreve başlama şartıdır. (Any m. 81) → Metin aynen okunmalıdır. Kasten değiştirilerek okunması halinde yemin HECERSİZDİR! → uygun yemin etmeyen MV "göreve başlamamış" sayıldığından göreve devamsızlıktan vekilliği düşer.

MİLLETİN TEMSİLİ

1982 Any. m. 80 : TBMM üyeleri seçildikleri bölgeyi veya

kendilerini seçenleri değil, bütün milleti temsil ederler.

ÜYELİKLE BAĞDAŞMAYAN İŞLER

1924 Any : MV ile Hükümet memurluğu bir kişide birleşemez.

1982 Any m. 82 : TBMM üyeleri 1) Devletin veya diğer kamu tüzel kişilerinde & bunlara bağlı kuruluşlarda görev alamaz ; 2) " " " " " " doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs & ortaklıklarda görev alamaz ; 3) özel gelir kaynakları & özel imkanları kanunla sağlanmış kamu yar. Gal. derneklerin, Devlettten yardım sağl. & vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kur. nit. meslek kur. ile sendikalar & bunların üst kuruluşlarının katıldıkları teşebbüs / ortaklıkların YK & DK görev alamaz, vekilli olamazlar ; 4) Herhangi bir taahhüt işini doğr. / dolaylı kabul edemezler, tems. / hakemlik yapamazlar ; 5) Yürütme org. teklif, inha, atama veya onamasına bağlı işle görevlendirilemezler.

YASAMA BAĞISIKLIĞI

1. Yasama Dokunulmazlığı

2. Yasama Sorumsuzluğu

→ YASAMA SORUMSUZLUĞU

MV'lere meclis toplantıları sırasında oy & sözlerinden ötürü sorumluluk yüklenemeyeceği anlamına gelir.

Cezai, hukuki & siyasi olmak üzere her türlü sorumluluktan muaf.

MV'nin sona ermesiyle sona ermez; devam eder.

→ YASAMA DOKUNULMAZLIĞI

Any. m. 83/2 vd.

Kapsamı: 1. suçlar, 2. kabahatler

Hukuk davaları dokunulmazlığın dışındadır.

Disiplin cezası uygulanmasında engel yoktur.

→ TUTULAMAZ,

SORMUYA ÇEKİLEMEZ,

TUTUKLANAMAZ,

YARGILANAMAZ

Bunlar dışındaki ceza muhakemesi işlemleri uygulanabilir.
"üyelik sıfatının sonuna" ertelenirler.

MV ile sınırlıdır.

CB Vard. & Bakanlar görevleriyle ilgili olm. suçlarda yararlanırlar.

Dokunulmazlığı olan kişilerle suçta iştirak edenlerin dokunulmazlıktan yararlanması mümkün değil.

MV seçilmeden önce veya sonra istenen suçlara yöneliktir. (Zaman yön. kaps.)

→ Dokunulmazlığın istisnaları

Ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri

Seçimden önce soruşturulmasına başlanmış olmak şartıyla 14. m. durumlar.

Ağır ceza mahk. görevine giren suçlar => Ağır cezayı gerektiren

sualüstü yakalanıp salıverilen kişi, bir başka suç için ceza muh. isl. tabii tutulamaz; aynı olay bağlamında yapılacak diğer ceza muh. isl. için dokunulmazlığın kaldırılması kararı gerekmez.

→ Dokunulmazlığın Kaldırılması Usulü

@Journalwithpiraye

• Felicidir. Vekillığın sona ermesiyle kendiliğinden; her zaman Meclis kararıyla kaldırılabilir.

• TBMM Başkanlığına, Anv. & Adalet Komisyonları üyelerinden oluşan Karma Komisyona havale edilir. → Rapor 1 ayda verilir. → Kovuşturmanın ertelenmesi ise GK'da okunur. 10 gün içinde itiraz edilmezse kesinleşir. → Dok. kaldırılması ise veya f.3 gereğince itiraz edilmişse GK'da görüşülür.

• Kaldırılması: TBMM genel karar yeter sayısıyla olur.

• Dokunulmazlığın kaldırılması mv sıfatını kaldırır. Hangi suçtan kaldırıldıysa sadece o suçtan kovuşturulup yargılanabilir.

• Dok. kald. mv, seçilmeye engel suçtan mahkum olursa, kararın kesinleşmesiyle mv düşer. ↔ seçilmeye engel olm. suçtan mahkum olursa üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır & üyelik süresince zamanasını işlemez.

mv düşmesi

• Sonradan oluşan bazı sebeplerle süresinden önce sona ermesidir. **Düşme sebepleri:**

1. **İstifa:** istifanın geçerliliği TBMM Bask. Divanınca tespit edildikten sonra, GK'ca kararlaştırılır.

2. **Kesin Hüküm (hiyve / Kısıtlanma):** Kesin mahk. kararının GK bildirilmesi

3. **mv Bağdaşmayan Görevi / Hizmeti Sürdürmekte İsrar:** Yetkili Komisyonun tespit raporu + GK gizli oyu.

4. **Devamsızlık:** özürsüz / izinsiz 1 ayda toplam 5 birleşim günü katılmayanın mv düşmesine, tespit 1M. Bask. Divanınca + GK üts salt çoğunluğu.

İPTAL İSTEMİ

Dokunulmazlığın kaldırılması kararı & MV düşmesi kararı hak kaybına yol açtığından, iptali için AYM başvuru hakkı tanınmıştır.

AYM m.85

- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması veya kesin hükümlerle düşme sebebi hariç.
- Meclis GK kararının alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde.
- Kararın, Anv. Kanuna veya içtüzüğe ayk. iddiasıyla başvurulabilir.
- AYM, 15 günde kesin karara bağlar.

@journalwithpiraye

TBMM NİN İÇ YAPISI & GALIŞMA DÜZENİ

(4. HAFTA)

1. İÇTÜZÜK

• Anv. m.95 : TBMM çalışmalarını kendi içtüzüğüne göre yürütür.

• Sessiz Anayasa da denir.

• Hukuki Niteliği : Parlamento kararı

• Teklifleri MV tarafından verilir & TBMM G.K. kabul eder. "karar" olarak yayımlanır.

↳ Nit. itibarıyla içtüzük değişikliği ise "eylemi içtüzük değişikliği" denetimi yapar.

• Parlamento kararları → AYM Denetimine Kapalı.

İçtüzük → AYM Denetimine Açık.

2. BAŞKANLIK DIVANI

• Yasama org. idari birimidir.

• Başk. Div. → Meclis Başk. → Seçilinceye kadar en yaşlı MV üstlenir.

Başkan vekilleri (4) → 2 tanesi ÜTS salt çoğ. sahip partiye
→ 2. Derecede en yaşlı MV (gevici)

Katip üyeler (7) → En genç 6 üye gevici Katip.

İdare Amirleri (3)

• Anv m.94/2 : Parti üye sayısı oranında divana katılır.

3. Meclis Başkanının Seçimi

Bir yasama döneminde iki seçim. → ilk : görev süresi 2 yıl (Anym. 94/13)
↓
ikinci : yasama döneminin sonu

· Adaylar, meclis üyeleri ikinde, toplanılan gündən itibaren 5 gün içinde Divana bildirilir, gizli oyla seçilir.

· Siyasi parti grupları aday gösteremezler.

· İlk 2 oylamada üts $\geq \frac{2}{3}$ → 3. oylamada üts salt çoğunluğu aranır.
salt çoğunluk sağlanamazsa en çok oyu alan 2 aday için 4. oylama
↓
En fazla oyu alan başkan olur.

· Başkan & oturumu yöneten Başkanvekili oy kullanamaz.

4. Siyasi Parti Grupları

· En az 20 üye

· TBMM'de en fazla üyeye sahip 2 parti Anm'de iptal davası açabilir.

· Parti genel başk. MV ise parti grubu başkanı da o'dur. Değilse seçilir.

5. Komisyonlar

· 16 komisyon vardır.

· 2 seçim → 1. seçim : görev süresi 2 yıl

↓
2. seçim : görev süresi 3 yıl

· Başk. Divanı üyeleri komisyonda olamaz.

· Komisyonlarda siyasi parti grupları, üye sayıları oranında temsil edilir.

· Esas komisyon → ilk görüşmelerinde raporu esastır.

Tali komisyon → Esas komisyona görüş bildirir.

· TBMM üyeleri, CB yardımcuları, bakanlar & bakan yard. söz alabilir ama oy kullanamazlar.

· İkt. m. 38 : komisyon teklifin Anm. aykırı ol. görürse gerekçe belirterek müzakereye geçmeden reddederler.

6. Danışma Kurulu

- İktisadî düzenlenmiş.
- TBMM Başkanı veya görevlendireceği başkanvekili başkanlığında S.P. grup başkanları veya başkanvekillerinden oluşur.
- Başkanın gerekli görmesi } üzerine 24 saat içinde toplantıya
S.P. Grubu bask. istemi } çağırılır.
- Oy birliğiyle karar alınır. Alınmazsa her grup bask. kararını belirler.

7. Meclisin Toplanması & Tatili

- her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.
- en çok 3 ay tatil yapabilir.
- Ara verme / tatil sırasında (B olağandışı topl. çağırır.
- ara verme / tatil sırasında toplanıldığında konu görüşülmeden ara verilemez.
- TBMM GK saat 15.00 - 21.00, Gars. & pers. 14.00 - 21.00 toplanır.
- olağanüstü durum olmasa da olağandışı toplantı yapabilir. ↴
- 1/5'inin çağrı isteğini başkan yerine getirir.

mv'nin uyması
zorunlu değil.

8. Toplantı & Karar Yeter Sayısı

@journalwithpiraye

Toplanma : 1/3 (200 mv)

Karar : Topl. sayısının salt çoğunluğu → başka hüküm yoksa.

Karar yeter: 1/4 + 1 olması (151 mv)

GK oylama → 3. gizli

1. işaretli
2. açık

TBMM'nin Görev & Yetkileri

1. Kanun Yapmak

→ CB bütçe & kesin hesap kanun sunma yetkisine sahiptir.

→ Reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden başlayarak 1 yıl geçmedikçe TBMM'nin aynı yasama döneminde verilemez.

→ 1 dönemde sonuçlandırılmamış : Hükümsüz → Yenilenebilir.

→ Tümü → teklifin maddelerine geçilmesi → maddeler → Tümü

→ 6/5 yeterlidir. (topl. salt çoğ.) (min. 101)

→ 301 kişi oyu ⇒ geri gönd. kanunun aynen kabulü için

★ **medisin kabulü "kanun" niteliği kazandırır. (B onayı + RG yayım yürürlük şartıdır!**

2. UA Antlaşmaların Uygun Bulunması

→ Türk kanunlarında değişiklik yapan hükümler içeren her türlü UA antlaşmaların onaylanması / katılma kanunla uyg. bulmaya bağlıdır.

→ uygun bulunan antlaşma CB onayıyla yürürlüğe girer.

→ İG Hukuktaki Yeri & Denetimi

• m.90 - UA Ant. ≡ Kanun

• Anayasaya aykırılık iddiasıyla AYM basvurularına.

• UA ant. doğrudan denetlenemez ama uygun bulma kanunu denetlenebilir.

3. Genel & Özel Af Kanunları

4. Para Basılmasına Karar Vermek

5. Savaş İlanına Karar Vermek (m.87 & m.92)

@Journalwithpiraye

Bilgi Edinme & Denetim

1. Yazılı Soru

Any m.98/f.5 : En geç 15 günde cevaplanır ; mv'ler (CB Yard. & Bakanlara yazılı olarak soru sormasıdır. (1 kişi min.)

2. Genel Görüşme → Basit çoğunluk, isaretle oylama

Any m.98/f.3 : Toplum & devlet faaliyetlerini ilg. konular + GK'da görüşülmesi. (20 mv min) görüşme sonrası oylama yapılmaz.

3. Meclis Araştırması → Basit çoğunluk, isaretle oylama

Any m.98/f.2 : Bellikonuda bilgi edinmek için inceleme yapmak. (20 mv min) → Meclis Bask. önergeyle (3 ay + 1 ay)^{2EK}

4. Meclis Soruşturması

Any m.98/f.7 : CB Yard. & Bakanlar hakkında m.106/f.5,6,7 uyarınca soruşturma, yarı yargısal denetim, görev suçları → yargılanabilir!

4.1 Nasil Akılır?

- 301 mv önergesi
- görev esnası + gerekçe + madde
- 1 ay içinde aama laasmama kararı görüşmesi günü
- ÜTS 3/5'inin gizli oyu : Karar

4.2 Komisyonun Kuruluşu

- S.P üyelerinin x3 katı + ayrı ad çekme → 15 kişi
- 2 ay + 1 ay (kesin süre)^{PK}

4.3 Yüce Divana Sevk Kararı

- ÜTS 2/3 çoğunluğu (400 mv)
- Any. m.106/f.7 & f.9 *

3ay+3ay

sevilmeye engel suasa
görevi sona erer.

